

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2003 vp

Hallituksen esitys meripelastuslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä marraskuuta 2003 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen meripelastuslain muuttamisesta (HE 105/2003 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- osastopäällikkö Tomi Vuori, sisäasiainministeriö, rajavartiolaitoksen esikunta

- merivartioston komentaja, kommodori Matti Möttönen, Pohjanlahden merivartiosto
- merivartioston apulaiskomentaja, komentajakapteeni Ari Laaksonen, Saaristomeren merivartiosto
- pääluottamusmies Veli-Matti Mattila, Merivartioliitto ry, edustaen myös Upseeriliitto ry:tä.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Merenkululaitos.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi meripelastuslakia. Ehdotuksella muutettaisiin lain käsitteistöä siten, ettei meripelastuslohkokeskuksen tarvitsisi enää välttämättä olla samalla asianomaisen merivartioston johtokeskus. Luonteeltaan tekninen muutos liittyy tältä osin asiallisesti rajavartiolaitoksen alustaviin suunnitelmiin lakkauttaa Pohjanlahden merivartiosto. Pohjanlahden merivartiostoa ei kuitenkaan esityksen mukaisella lainmuutoksella lakkautettaisi, eikä sillä tehtäisi muitakaan muutoksia rajavartiolaitoksen hallinnolliseen rakenteeseen.

Lisäksi meripelastuslakiin lisättäisiin säännös, jolla valtuutettaisiin meripelastusjohtaja tiilapaisesti rajoittamaan ja tarvittaessa kieltämään etsintä- ja pelastustoimenpiteitä häiritsevää alusliikenne etsintä- ja pelastusalueella. Meripelastusjohtaja voisi myös pyytää Ilmailulaitosta harkintansa ja toimivaltansa puitteissa rajoittamaan lentoliikennettä alueella.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä yksityiskohtaisista perusteluista ilmenevin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

11 a §. Etsintä- ja pelastusalueen eristäminen. Valiokunta ehdottaa pykälässä meripelastusjohtajan toimivallan kieltojen ja rajoitusten asettamisessa kytkemistä "tarpeellisuus"-kriteerin asemasta "välttämättömyys"-perusteeseen (vrt. PeVL 24/2001 vp).

Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentissa aluemäärittelyn täsmentämistä siten, että meripelastusjohtaja voi tilapäisesti kieltää liikkumisen tai rajoittaa sitä etsintä- ja pelastus-

alueen merialueella. Valiokunnan ehdottama kirjoittamistapa vastaa hallituksen esityksen 2 momentin ilmaisua liikkumisen kieltämisestä ja rajoittamisesta etsintä- ja pelastusalueen ilmatilassa.

Lopuksi valiokunta ehdottaa 1 momentissa kuulemista koskevan sääntelyn täsmentämistä. Meripelastusjohtajan on ennen yleisen kulkuväylästä aluetta koskevan — liikkumisen kieltämistä tai sitä rajoittavan — päätöksen tekemistä kuultava alusliikennepalvelujärjestelmän toiminta-alueella siitä vastaavaa merenkulkuviranomaista.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna seuraavasti:

Laki

meripelastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä marraskuuta 2001 annetun meripelastuslain (1145/2001) 2 §:n 6 kohta, ja *lisätään* lakiin uusi 11 a § seuraavasti:

2 §
(Kuten HE)

11 a §

Etsintä- ja pelastusalueen eristäminen

Meripelastusjohtaja voi tilapäisesti kieltää liikkumisen *etsintä- ja pelastusalueen* merialueella ja rajoittaa sitä, jos se on *välttämätöntä* etsintä- ja pelastustoiminnan tehokkaan suorittamisen turvaamiseksi ja uusien vaaratilanteiden välttämiseksi. Meripelastusjohtajan on ennen

yleisen kulkuväylästä aluetta koskevan päätöksen tekemistä kuultava *alusliikennepalvelujärjestelmän toiminta-alueella* siitä vastaavaa merenkulkuviranomaista.

Meripelastusjohtaja voi pyytää Ilmailulaitosta toimivaltansa rajoissa kieltämään liikkumisen etsintä- ja pelastusalueen ilmatilassa ja rajoittamaan sitä, jos se on *välttämätöntä* etsintä- ja pelastustoiminnan tehokkaan suorittamisen turvaamiseksi.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Matti Väistö /kesk	Esko Kurvinen /kok
vpj.	Veijo Puhjo /vas	Lauri Kähkönen /sd
jäs.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Kari Kärkkäinen /kd
	Nils-Anders Granvik /r	Rosa Meriläinen /vihr
	Rakel Hiltunen /sd	Satu Taiveaho /sd
	Hannu Hoskonen /kesk	Ahti Vielma /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.